

Všeobecné študijné predpoklady

skrátená ukážka testu

Rady a tipy

Vopred si všetko preštudujte

Prostredníctvom cvičného testu sa dobre zoznámte s pokynmi pre všetky typy úloh. Keď pri skúške stratíte päť minút tým, že budete čítať pokyny a snažiť sa ich pochopiť, bude vám päť minút chýbať pri riešení úloh.

Spôsob bodovania odpovedí v teste

Za každú správnu odpoveď získate bod, za každú chybnú odpoveď sa časť bodov odráta. Ak na otázku neodpoviete alebo vyznačíte viac odpovedí, nič sa nepiráta ani neodráta.

Všeobecná taktika riešenia úloh

Pri každej úlohe si dôkladne prečítajte celé zadanie. Nepúšťajte sa bezhlavo do riešenia, ak si nie ste stopercentne istí, že viete, čo máte robiť. Venujte pozornosť slovám vyznačeným hrubým písmom.

Nezabudnite, že vždy je správna len jedna z ponúkaných odpovedí.

Častým postupom pri pochopení úlohy a nájdení správneho riešenia je prečítať si všetky ponúkané odpovede. Niekedy je výhodnejšie postupovať vylučovacou metódou.

Nenechajte sa odradiť úlohami s dlhším zadáním.

Vo väčšine skúšok bude hrať dôležitú úlohu čas. Niektorí účastníci nestihnú vyriešiť všetky úlohy v stanovenom čase. Pracujte preto rýchlo a sústredene. Nebuďte však nervózni z toho, že všetko nestihnete.

Najskôr vyriešte jednoduché úlohy

Na dosiahnutie dobrého výsledku nie je potrebné vyriešiť všetky úlohy. Test je zostavený tak, že nájdenie správnej odpovede na približne polovicu otázok by malo znamenať priemerný výsledok. Úlohy môžete riešiť v ľubovoľnom poradí. Pri skúške VŠP však môžete riešiť úlohy len v rámci jedného oddielu. Všetky úlohy majú rovnakú hodnotu, preto je najvhodnejšie najskôr vyriešiť úlohy, ktoré sa vám zdajú jednoduché.

Riešenie ukážky: 1C, 2A, 3C, 4C, 5E, 6D, 7B, 8D, 9C, 10E, 11A, 12B, 13D, 14C, 15C, 16B, 17E, 18E, 19A, 20A, 21B, 22D, 23B, 24B, 25D, 26C

Verbálna časť

V každej z nasledujúcich viet je jedno alebo dve prázdne miesta, ktoré znamenajú, že vo vete bolo niečo vynechané. Za každou vetou nájdete niekoľko možností – slov alebo dvojíc slov. Vyberte slovo alebo dvojicu slov, ktoré sa **najlepšie** hodia do príslušnej vety ako celku.

1.

Táto dohoda predstavuje základný _____ upravujúci všetky _____ práv a povinností štátu.

- (A) dohovor – formulácie
- (B) dokument – možnosti
- (C) rámec – aspekty
- (D) spis – požiadavky
- (E) predpis – nároky

2.

Nesúťažný filmový festival býva dôležitý hlavne pre tie _____, ktorých tvorcovia si robia _____ na niektorú oskarovú nomináciu.

- (A) filmy – nádeje
- (B) divácke skupiny – záľusk
- (C) námety – šance
- (D) spoty – ambície
- (E) výtvary – príslub

Každá z nasledujúcich úloh sa skladá z dvojice slov alebo slovných spojení, za ktorými nasleduje päť možností – päť dvojíc slov alebo slovných spojení. Z týchto piatich možností vyberte dvojicu slov, medzi ktorými je vzťah **najpodobnejší** vzťahu medzi dvojicou slov v zadaní (**poradie slov vo dvojiciach je dôležité**).

3.

HOLD : POCTA

- (A) zľava : cena
- (B) sláva : víťazstvo
- (C) choroba : neduh
- (D) vina : trest
- (E) ochrana : skrýša

4.

ELEKTRINA : ZÁSUVKA

- (A) televízia : ovládač
- (B) drevo : pec
- (C) voda : kohútik
- (D) reproduktor : hudba
- (E) priehrada : povodeň

Každá z nasledujúcich úloh obsahuje slovo alebo slovné spojenie, za ktorým je uvedených päť možností. K danému slovu vyberte to, ktoré sa najviac približuje k jeho opačnému významu. Pozor, v úlohách ide často o odlišenie veľmi jemných rozdielov.

5.

ZASPAŤ

- (A) švihnúť si
- (B) popohnať
- (C) stihnúť
- (D) poponáhľať sa
- (E) privstať si

6.

POTOM

- (A) občas
- (B) nikdy
- (C) včas
- (D) predtým
- (E) súčasne

Logická časť

TEXT K ÚLOHÁM 7 AŽ 9

V tabuľke sú uvedené celkové počty žiakov študujúcich na jednotlivých typoch škôl, z toho počet chlapcov na jednotlivých typoch škôl a počet tried na jednotlivých typoch škôl.

	Študujúcich	Z toho chlapcov	Počet tried
gymnázium	112	56	4
stredná priemyselná škola	135	108	5
obchodná akadémia	66	11	2
odborné učilište	236	104	8
umelecká škola	75	40	3

7.

Na ktorý typ školy pripadá najmenší počet dievčat na jednu triedu?

- (A) na gymnázium
- (B) na strednú priemyselnú školu
- (C) na obchodnú akadémiu
- (D) na odborné učilište
- (E) na umeleckú školu

8.

Ktoré z nasledujúcich tvrdení je pravdivé?

- (A) Najmenej dievčat študuje na odborných učilištiach.
- (B) Na gymnáziách je priemerne 28 chlapcov v jednej triede.
- (C) Najviac dievčat študuje na umeleckých školách.
- (D) Celkový počet študujúcich dievčat je menší než celkový počet študujúcich chlapcov.
- (E) Na obchodných akadémiách študuje šesťkrát viac dievčat ako chlapcov.

9.

Pokiaľ by sa celkový počet žiakov študujúcich na obchodných akadémiách znížil o jednu tretinu, ale počet tried by ostal zachovaný, o koľko by sa v tomto type škôl znížil priemerný počet žiakov pripadajúcich na jednu triedu?

- (A) o 5
- (B) o 8
- (C) o 11
- (D) o 16
- (E) o 22

Nasledujúca úloha sa skladá z otázky a dvoch tvrdení označených ako (1) a (2), ktoré obsahujú určité informácie. S využitím všetkých týchto informácií, znalostí matematiky a objektívne známych faktov (t.j. napr. koľko dní má júl, čo znamená pojem zľava doprava...) rozhodnite, či sú dané informácie dostačujúce na určenie jednoznačnej odpovede na otázku v zadaní.

10.

- (1) Vrana je spokojná každý párný deň mesiaca.
- (2) Vrana má narodeniny posledný deň v mesiaci.

Je vrana spokojná v deň svojich narodenín?

- (A) Tvrdenie (1) samotné je dostačujúce, ale tvrdenie (2) samotné nie je dostačujúce.
- (B) Tvrdenie (2) samotné je dostačujúce, ale tvrdenie (1) samotné nie je dostačujúce.
- (C) Obe tvrdenia dohromady sú dostačujúce, ale ani jedno tvrdenie samotné nie je dostačujúce.
- (D) Každé tvrdenie samotné je dostačujúce.
- (E) Tvrdenie (1) a (2) dohromady nie sú dostačujúce.

TEXT K ÚLOHÁM 11 AŽ 14

Štyri kamarátky (Táňa, Magda, Zora, Jitka) majú každá inú veľkosť oblečenia (36, 38, 40, 42) a majú veľkosť topánok 38, 39, 40, 40. Vieme, že:

- Dve dievčatá majú rovnakú veľkosť oblečenia ako veľkosť topánok.
- Jitka má najmenšiu veľkosť topánok.
- Táňa má menšiu veľkosť oblečenia ako Zora, ale väčšiu ako Magda.
- Zora nemá topánky veľkosti 40.

11.

Ktoré dievčatá majú rovnakú veľkosť topánok ako veľkosť oblečenia?

- (A) Jitka a Táňa
  - (B) Táňa a Magda
  - (C) Zora a Táňa
  - (D) Magda a Jitka
  - (E) Žiadna z možností (A) až (D) nie je správna.
-

12.

Akú veľkosť topánok môže mať dievča, ktoré nosí oblečenie veľkosti 40?

- (A) len 38
  - (B) len 40
  - (C) len akúkoľvek z dvojice 39, 40
  - (D) akúkoľvek z trojice 38, 39, 40
  - (E) Žiadna z možností (A) až (D) nie je správna.
-

13.

Ktoré z nasledujúcich tvrdení je určite pravdivé?

- (A) Zora má oblečenie veľkosti 38.
  - (B) Magda má topánky veľkosti 39.
  - (C) Zora má topánky veľkosti 38.
  - (D) Jitka má oblečenie veľkosti 38.
  - (E) Žiadna z možností (A) až (D) nie je správna.
-

14.

Akú veľkosť topánok môže mať Magda?

- (A) len 38
- (B) len 39
- (C) len 40
- (D) akúkoľvek z dvojice 38, 39
- (E) Žiadna z možností (A) až (D) nie je správna.

Argumentačná časť

15.

Pre zrod komparatistiky ako literárnovedného univerzitného odboru, ktorému predchádzala dlhá tradícia myslenia v paralelách, literárneho žánru paralel alebo obecné porovnávanie ako typu intelektuálnej činnosti, bol nevyhnutný predovšetkým rozpad klasicistickej estetiky na prelome 18. a 19. storočia a posilňovanie ducha kozmopolitizmu a liberalizmu.

Ktoré z nasledujúcich tvrdení vyplývajú z uvedeného textu?

- I. V ére klasicistickej estetiky sa komparatistika nemohla stať samostatným univerzitným odborom.
  - II. Liberálne a kozmopolitné myslenie podporilo vznik literárnej komparatistiky.
  - III. Ustanovenie komparatistiky samostatným vedným odborom znamenalo koniec klasicistickej estetiky.
- (A) žiadne
(B) len III
(C) len I a II
(D) len II a III
(E) všetky tri

16.

Gnóza sa vyvinula v prostredí helenizovanej židovskej diaspóry vo veľkých kultúrnych centrách Stredomoria na začiatku letopočtu. Išlo prevažne o náboženstvo stredných mestských vrstiev frustrovaných stratou politického vplyvu v Rímskej ríši. Medzi hlavné zdroje patrí svojrázne uchopené židovské náboženstvo, novoplatónska a novopytagorejská filozofia a antické mystériá.

Ktoré z nasledujúcich tvrdení vyplývajú z uvedeného textu?

- (A) Antické mystériá boli ovplyvnené židovskou diaspórou frustrovanou stratou politického vplyvu v Rímskej ríši.
- (B) Počiatkom letopočtu sa v kultúrnych centrách Stredomoria vyvinulo náboženstvo čerpajúce aj z antických mystérií.
- (C) V dôsledku príklonu ku gnóze stratili stredné mestské vrstvy v Ríme politický vplyv.
- (D) Počiatky gnózy súvisia so stratou politického vplyvu Rímskej ríše na začiatku letopočtu.
- (E) Gnóza je náboženstvom potomkov Židov z diaspóry v historických kultúrnych centrách Stredomoria.

17.

Železo hrá významnú úlohu v procese zrenia a vývoja mozgu v priebehu pobytu plodu v maternici. Nedostatok železa (anémia) môže viesť k jeho spomaleniu, čo má vplyv aj na vývoj rečového centra plodu.

Ktoré z nasledujúcich tvrdení vyplývajú z uvedeného textu?

- (A) Vývoj reči pravdepodobne úzko súvisí s obsahom kyslíka v krvi dieťaťa.
- (B) Nedostatok železa spôsobuje poruchy myslenia a degeneráciu mozgu.
- (C) Za všetky rečové chyby môže nedostatok železa počas tehotenstva.
- (D) Železo je dôležité pre správny vývoj maternice a následne plodu.
- (E) Anémia môže ovplyvňovať vývoj rečového centra plodu.

18.

V nasledujúcom texte je jedna časť, ktorá svojim významom logicky **nezapadá** do zvyšku jeho obsahu:

Bájne hovädzie z Južnej Ameriky vyzerá už na pohľad trochu inak ako to bežné české, či už ide o roštenku, alebo sviečkovú. Mramorujú ho tukové nite a nemá tak krvavo červenú farbu (zvlášť, ak ide o roštenku). A steakové veľmoci si udržujú ešte jeden triumf. Mäso nechávajú až desiatky dní zrieť v chlade a až potom putuje na stôl. Dobré hovädzie na steak v žiadnom prípade nie je prerastené tukom. Poznáte ho na prvý pohľad aj ohmat. Je krehkejšie, zabárajú sa doň prsty. Česi chcú stále chudé mäso, ale tu je tuk nevyhnutný. Je to práve on, ktorý spôsobuje, že mäso pri grilovaní či opekaní zjemnie a zostane šťavnaté.

O ktorú z nasledujúcich častí ide?

- (A) Je to práve on, ktorý spôsobuje, že mäso pri grilovaní či opekaní zjemnie a zostane šťavnaté.
- (B) Česi chcú stále chudé mäso, ale tu je tuk nevyhnutný.
- (C) Bájne hovädzie z Južnej Ameriky vyzerá už na pohľad trochu inak ako to bežné české, či už ide o roštenku, alebo sviečkovú.
- (D) Mramorujú ho tukové nite a nemá tak krvavo červenú farbu (zvlášť, ak ide o roštenku).
- (E) Dobré hovädzie na steak v žiadnom prípade nie je prerastené tukom.

Používať kalkulačku nie je povolené. Ak to nie je uvedené inak, sú všetky použité čísla reálne. Čiary, ktoré sa javia ako priame, považujte za priamky. Číslo umiestnené pri časti geometrického obrazca označuje veľkosť tejto časti.

O veľkosti neoznačených častí obrazcov nie je možné robiť žiadne predpoklady. Geometrické úlohy riešte pomocou matematických znalostí, nie odhadom či meraním z obrázka.

V úlohách 19–21 porovnajte výrazy v stĺpčekoch A a B a zvolte odpoveď

- A) ak výraz v stĺpčeku A je väčší
- B) ak výraz v stĺpčeku B je väčší
- C) ak sa oba výrazy rovnajú
- D) ak vzťah medzi výrazmi nie je možné podľa zadania jednoznačne určiť.

Informácie týkajúce sa jedného alebo oboch výrazov sú uvedené vždy nad oboma výrazmi.

19.

Štvorec $PRST$ pretína kružnicu m v celkovo ôsmich bodoch.

dĺžka uhlopriečky $PRST$	štvorca	priemer kružnice m
--------------------------	---------	----------------------

- (A) Hodnota vľavo je väčšia než hodnota vpravo.
- (B) Hodnota vpravo je väčšia než hodnota vľavo.
- (C) Hodnota vpravo je rovnaká ako hodnota vľavo.
- (D) Nie je možné jednoznačne určiť, ktorá hodnota je väčšia.

20.

$$x < 0 < y$$

$ x + y$	$x + y $
-----------	-----------

- (A) Hodnota vľavo je väčšia než hodnota vpravo.
 (B) Hodnota vpravo je väčšia než hodnota vľavo.
 (C) Hodnota vpravo je rovnaká ako hodnota vľavo.
 (D) Nie je možné jednoznačne určiť, ktorá hodnota je väčšia.

21.

$$1 \text{ bard} = 0,9 \text{ metra}$$

2 200 bardov	2 km
--------------	------

- (A) Hodnota vľavo je väčšia než hodnota vpravo.
 (B) Hodnota vpravo je väčšia než hodnota vľavo.
 (C) Hodnota vpravo je rovnaká ako hodnota vľavo.
 (D) Nie je možné jednoznačne určiť, ktorá hodnota je väčšia.

22.

Plavec má v bazéne tréningy každý deň od pondelka do štvrtka vždy dvakrát denne po 75 minút. V piatok má iba jeden šesťdesiatminútový tréning a cez víkend vždy trénuje dvakrát denne po 45 minút. Koľko času týždenne plavec trénuje celkom?

- (A) 9 hodín
 (B) 11 hodín
 (C) 12 hodín
 (D) 14 hodín
 (E) Žiadna z možností (A) až (D) nie je správna.

23.

Koľko je všetkých okrajových dielikov v obrázkových puzzle tvorených 2 500 štvorcovými, rovnako veľkými dielikmi zostavenými do tvaru štvorca?

- (A) 50
 (B) 196
 (C) 200
 (D) 250
 (E) Žiadna z možností (A) až (D) nie je správna.

24.

Priemer šiestich rôznych kladných celých čísel je 6. Akú najväčšiu hodnotu môže mať najmenšie z týchto šiestich čísel?

- (A) 2
  - (B) 3
  - (C) 4
  - (D) 5
  - (E) Odpoveď nie je možné jednoznačne určiť.
-

25.

Ak od ľubovoľného kladného čísla x odpočítame 10, výsledok vynásobíme dvomi a s tým, čo získame, prevedieme tajnú matematickú operáciu, dostaneme rovnaký výsledok, ako keď tú istú tajnú matematickú operáciu prevedieme s tým istým číslom x , výsledok vynásobíme dvomi a nakoniec odpočítame osem.

Ktorá z nasledujúcich operácií môže byť uvedenou tajnou matematickou operáciou?

- (A) delenie tromi
  - (B) násobenie dvomi
  - (C) násobenie desiatimi
  - (D) odpočítanie 12
  - (E) delenie dvomi
-

26.

Jahody stoja X korún/kg a broskyne stoja Y korún/kg.

$$\frac{X}{2} + \frac{Y}{4} = X - 5$$

Ktoré z nasledujúcich tvrdení vyplýva z uvedenej rovnice?

- (A) Pol kila broskýň a pol kila jahôd stoja rovnako ako 600 g broskýň.
- (B) Ak zvýšime cenu broskýň o 5 korún/kg, bude kilo stáť rovnako ako 200 g jahôd a 400 g broskýň pred zdražením.
- (C) Pol kilogramu jahôd a 250 g broskýň stojí o 5 korún menej ako kilo jahôd.
- (D) 200 g broskýň a štvrt' kila jahôd stojí práve o 5 korún menej ako kilo broskýň.
- (E) Dve kilá broskýň nás budú stáť o 5 korún menej ako štyri kilá jahôd a broskýň dohromady.